

Antanui Sniečkui sugrįžus po velėna

Zinia, kad staiga mirė Lietuvos komunistų partijos centro komiteto pirmasis sekretorius Antanas Sniečkus nuskambėjo lyg ir nemaža sensacija, nors niekas ir netikėjo, kad jis buvo nemirtingas, kad giltinė, nugalėjusi Staliną, Beriją ir Chruščiovą, būtinai turėjo atatupsta atsukti nuo Sniečkaus.

Na, ir šiandien stovime prieš realų faktą, kad Antano Sniečkaus okup. Lietuvoje jau nėra, ir visai nesvarbu, kas ir kaip jį, palydėdami atgal į žemę, šlovino, verkė, drebėjo iš baimės ar pro sukastus dantis nusispovė į kapų smėlį. Daug svarbiau, — kas po jo? Kokia dalis dar gyvybingo lietuvio ir kokia komunistinio ruso ar jo aklo pataikūno tilps A. Sniečkaus įpėdinio asmenyje?

Antanas Sniečkus mūsų nelaimingoje trijų dešimtmečių tautos istorijoje vis tiek jau yra nebeištrinama figūra, kurios tamsesnė ar šviesesnė spalva gal labiau išryškės per laiko atstumą ir daug šaltesnės atmosferos objektyvaus istoriko kabinete. Mes čia ir nesirengiame gvildinti visos jo margos ir intensyvos komunistinės veiklos nuo 1917 metų, kurios rezultatai ir nepriklausomoje Lietuvoje atsirado apie 1,000 partijos narių...

Gal įdomiau, kad jis sugebėjo išvengti net Zigmui Angarieviui pataikiusios Stalino kulkos į pakaušį ir vėliau Lietuvai skirtą Maskvos vietininko poste išsilaikę ligi pat galo, kai kitų sovietinių respublikų partijų vadai jau seniai išvirto iš savo sostų. O tam neabejotinai reikėjo nepaprasto apskurimo ar visiško susiniekinimo.

Bet užtat šiandien nemalonu atsiminti, kad tas pats A. Sniečkus buvo įpareigotas pasiūlyti vadinamajam "Liaudies seimui" prašyti Staliną įjungti Lietuvą į Sovietų Sąjungą, kad tas pats uoliai talkininkavo okupantui 1941 metais lietuvius masiniai tremiant į Sibirą, nepagalėdamas net savo artimų giminių, tas pats dalyvavo po 1944 m. kruvinais laisvės sąjūdžio mairinime ir dar didesniuose trėmimuose.

Už visa tai atpildas — net jo tikra motina nuo komunistinės "laimės" pabėgė į Vakarų, čia prakeikė tą patį savo sūnų ir mirė išseivijoje... To fakto taip pat nebus galima ištrinti iš istorijos.

Bet kada nors ateityje, tikrus dokumentus ir liudijimus variant, dar daug kartų galės būti svarstoma, ar A. Sniečkus tikrai buvo tik ištikimiausias Kremliaus tarnas ir neturėjęs savo nuomonės fanatiškas jo įsakymų vykdytojas, ar — žalčio lanktumo gudruolis, sugebėjęs iki mirties išsiraityti neužmintas ant galvos ir dar išsaugoti lietuvio sąžinės šėšėlį?

Tiesa, kad jis iki užkimo pažodžiui atrėkavo visus Maskvos pamokslus ir prakeikimus okup. Lietuvos "nacionalistams", "nekryptingiems" menininkams ir mokslininkams, savo rėtos nuosavos žemės negalintiems užmiršti kolchozininkams, religininkams ir net neįvykdančioms tarybinio plano karvėms, maitinamoms nesamais Chruščiovo kukurūzais.

Bet taip pat tiesa, kad Lietuva iki šiol nešė mirė badu, kad joje išaugo nauja ir dar lietuviška kultūrininkų karta, kad sukurta nemaža ir "nepakankamai kryptingų" kūrinių, kad perspausdinti Donelaičiai, Maironis, V. Krėvė, šiek tiek I. Šeinius, F. Kūšos ir kitų senesniųjų veikalių, kad veikia lietuviški teatrai, kuriama dailė, muzika, kad restauruoti kai kurie istoriniai paminklai, kad lietuviai savo talentu iškilo aukščiau netgi už tą arogantišką "vyresnįjį brolių", kad Lietuvoje bent kol kas mažiau rusų, negu kitose Baltijos respublikose.

Zinoma, visa tai nėra vien Antano Sniečkaus nuopelnai. Bet mes po jo mirties vis dėlto nedrįstame pranašauti, kad dabar bus geriau. Ypač po atmintinos Charazovo kalbos prieš Suslovo vizitą, kur jis brutaliausiai išsakė visus Maskvos lūkesčius.

Žmonių balsas—Dievo balsas

Sausio 15 d. "Keleivio" vedamajame straipsnyje pateikiami "Keli klausimai Jehovai". Tenka labai abejoti, ar biblinis Dievas — Jehova teiks atsakytį į netaip jau religingos praeities "Keleivio" užduotus jam (Jehovai) klausimus, parašydamas "Keleivui" laisvą ar apsirėkšdamas, sakysim. Simo Kudirkos krauju degančiame Martos vynuogyno krūme.

Senas lotynų priežodis sako, kad žmonių balsas yra Dievo balsas. Tad, pasirem-

damas taja sena išmintimi, aš, kaip balsas iš minios, ir atsiilepiu. Man atrodo, kad kuo daugiau minios balsų atsiileps, — tuo daugiau Jūs pajusite tikrą Jehovos balsą. Tik susimildami nepraskieskite jokiuose gyvenimų sąrašuose neegzistuojamas "Keleivius" laisvą ar apsirėkšdamas, sakysim. Jūs patiektus klausimus paliesiu taja pačia eilės tvarka. Būtent:

1. Kiekvienas lietuvis Lietuvoje mums yra brangus brolis, nežūrint, kiek jį o-

Ką kiti rašo?

KEISTAS KALTINIMAS BE JOKIO PAGRINDO

Teisininkas P. Stravinskas Naujienose per kelis numerius rašė apie Lietuvos mažumas. Sausio 3 d. laidoje jis taip kitko šitaip kalbėjo:

"Reikia, tiesa, pripažinti, kad žydai nepriklausomybės metu didele dauguma reikėsi savo simpatijomis komunizmui ir bolševikams okupavus Lietuvą (1940), kada lietuviai išgyveno ta didelę mūsų tautos tragediją, jie tuo džiaugėsi ir sveikino bolševikus, kaip jį "išlaisintojus". Pirmosios okupacijos metu jie taipgi bolševikams talkininkavo mūsų žmonių suiminėjime, jų tardyme ir kankinime. Tas ingi labai nutiekė mūsų žmones prieš juos.

Dėl to mūsų žmonės, netgi tie, kurie anksčiau nebuvo nusiteikę prieš žydus, neparodė reikiamo gailėstinumo žydams jų sunkiose, tragiškose dienose, kada jų mūsų Lietuvoje buvo išduota ko ne 90%."

kupant: rusas priverčia jam tarnauti. (Zinoma, išimty sudaro okupanto vietininkas Sniečkus, nes jis ištikimai tarnauja okupantui visiškai laisva valia).

2. Kai mums kiekvienas lietuvis yra mielas, tai čia atvykstančius iš Lietuvos mes turėtume priimti su tikru lietuvišku nuosirdumu ir tautine forma, o ne prisidėdami prie okupanto garbintojų "vilninkų" ar "laisvininkų", atvykstančių menininkų pagerbimui išpuošdami sales kūjais ir piautuvais ir sugiedodami kapitalizmo prakeikimo himną.

3. Jei čia atvykę menininkai per dvi stengiasi okupanto propagandai pasitarauti, tokių gastrolių turėtume savo spaudoje neminėti.

4. Okupanto vylius turime atpažinti ir lietuvių sugebėjimą tuose vylyuose gudriai laviruoti turime nuosirdžiai įvertinti.

5. Okupantas panaudoja visas priemones Lietuvos nuvykusį jaunulį sau palankiai nuteikti. Tad verčiau Lietuvos nemišiusiam jaunulį visai savo tėvų kraštui nematyti, negu būti su lietuvių parodytais komunizmo "laimėjimais". Aišku, kad komunistai parodyti naviuam jaunulį koki parodinį kolchoza su visais technikos laimėjimais, bet jie nutylės, kad Lietuvos laukų derlius eina okupantui maitinti, lietuviui paliekant tik bado normos grūdų saują ir kastuvu praraustame sklype užaugintą bulvę...

6. Kiekvienas turėtume savais lėmimais būdais prašyti Dieva - Jehovą apšviesti ruso-okupanto protą, kad jis leistų kuo daugiau emigrantų lietuvių rašytojų veikalių perspausdinti Lietuvoje. Bet jei kuris rašytojas, tikėdamasis okupanto honoraro, pradėtu savo raštus sukurti "į liniją", tai tokiame galėtume tik palinkėti išvykti apsigyventi okupuotoje Lietuvoje, įsivengiant amerikietiško "income tax" konfliktų...

A. Balys

"Jei jau negalėjome jiems, tiems nelaimingiems žydams, kuo padėti, tai bent turėjome juos užjausti. Buvo mūsųose ir tokių geros širdies žmonių, bet dauguma tik kaimo žmonės", — baigia P. Stravinskas aima nuodamas.

Tenka stebėtis, kad taip rašo senas teisininkas, nacių okupacijos metais gyvenęs Lietuvoje, kai tokio kaltinimo net objektyvūs žydai nedaro.

Tas pats P. Stravinskas vienoj vietoj rašo, kad dėl vieno ar kito lietuvių nusikaltimo negalima kaltinti visų, o kitur — ingi tas pats jau kaltina visus lietuvius, kad jie nieko nepagalbėję ir net buvę žydams negailėtingi.

Reikia tik stebėtis tokiu visiems primetamu kaltinimu. Iš kur jis išbūrė, kad visi lietuviai buvę negailėtingi? Jeigu jis pats nedalyvavo žydų gelbėjimo veiksmuose, tai bent galėjo apie tai girdėti ar ir tose pačiose Naujienose, kuriose jis anksčiau dar nebendradarbiavo, pasiskaityti L. Šmulskio studiją apie tai, kiek lietuvių prisidėjo prie žydų gelbėjimo, patys rizikuodami savo laisve ir net gyvybe. Nors toje studijoje tik dalis medžiagos pateikta, bet ir jos pakaktų P. Stravinsko kaltinimams išsklaidyti.

P. Stravinskas, atrodo, ir šiandien nežino, kad net buv. prezidentas dr. Kazys Grinius, prel. Mykolas Krupavičius ir buv. žemės ūkio min. Jonas Aleksa įteikė Lietuvos generaliniam komisarui Kentelnui protesto raštą dėl žydų naikino ir dėl to patys buvo nubausiti.

P. Stravinskas, matyti, nėra skaitęs nė ka apie tai rašo Lietuvių Enciklopedija. O ten 35-jo tomo 293 puslapyje štai kas pasakota:

"Tuo pat laikinosios vyriausybės ministro pirmininko pareigas ėjęs J. Ambrazevičius susaukė platų vyriausybės narių, visų kryptų politikų ir visuomenės veikėjų posėdį pasitarti žydų reikalu. Posėdžio dalyviai vieningai pasmerkė vokiečių elgesį su žydais ir nutarė visomis galimomis priemonėmis žydus gelbėti, nors visiems buvo aišku, kad mažai ką galėsia padėti, nes žydai buvo išimti iš lietuviškų įstatų kompetencijos, krašto saugumas buvo S.D. rankose, ir vokiečiai nepripažino Laikinosios vyriausybės. Krašto apsaugos ministras St. Raštakis vyriausybės įgaliojamas kreipėsi į Kaukazo vokiečių komendantą gen. von Pohl ir fronto vadą Karl von Rocques, pareikšdamas lietuvių tautos pasipiktinimą žydų naikinimu ir prašydamas sustabdyti žiaurias žydų egzekucijas. Abu generolai teisinio nieko negalį padėti, nes žydų naikinimas esąs gestapo žinioje. Pirmomis vokiečių okupacijos dienomis pradėjus savišališkai budyti žydus, Kaukazo archiepskupo įpareigotas prel. K. Šaulys įvairiose vokiečių išraiškose darė žygių sustabdyti žydų žudynes. Jo buvo tiek laimėta, kad uždrausta laisva iniciatyva šaudyti žydus, o pavesta vokiečių karo lauko teismams. Gestapai verčiant žydus kel-

tis į Viliampolėje skirtą jiems getą, vysk. V. Brizgys bandė sustabdyti žydų galbenimą į getą, bet jo žygis buvo be vaisių. Viešai užtarti žydus ar sudaryti jiems gelbėti komitetus buvo negalima: ne vienam lietuviui, kuris kreipėsi į vokiečių pareigūnus, užtardamas žydus, buvo aiškiai pasakyta, kad ir jis susilauks žydų likimo. "Lietuvių tauta piktnosios vokiečių elgesiu su žydais, ir daug kunigų, gydytojų ir kt. lietuvių, rizikuodami net savo gyvybe, pavieniui ėmėsi žydų gelbėjimo akcijos. Nukenėjusių lietuvių, gelbėjusių žydus, yra daug ir jų visų neįmanoma išskaičiuoti."

Tai gi lietuvių negalima kaltinti, kad jie buvo negailėtingi žydų tragedijos metu ir jiems nepadėjo. Jie padėjo tiek, kiek esamomis sąlygomis buvo galima. O jei ir lietuvių tarpe atsirado besirdžių ir dar blogesnių, tai dėl to visos lietuvių tautos negalima kaltinti. Juk ir 12 apaštalių tarpe buvo vienas išdavikas.

MULKINA NE KELEIVIS, O A. BIMBA

"Laisvės" redaktorius Antanas Bimba atsiliepė į "Keleivio" gruodžio 4 d. vedamąjį, kuriame buvo kiek pakritikuoti kai kurie mūsų persistęję žodiniai "patriotai" iš dešinės ar kito kampo.

"Graži pašaipa Lietuvos šmeižikams", rašo A. Bimba. "Bet pagrįdinau jį teisinga. Juk kaip tik tokia niekančia ir šmeižiančia propaganda užpildyta visa "vaduotojų" spauda. Ar "Keleivis" yra išimtis? Nėra jokia išimtis. Angi jis ne lygiai tokia propaganda "šviečia" (mulkina) savo skaitytojus?"

Vilniaus universiteto dosirinktasis vaidmuo aiškus: padėti pasaulio reakininkams drumsti tarptautinius vandenius, neleisti laimėti Tarvų Sąjungos politikai už tautų ir valstybių su skirtingomis socialinėmis tvarkomis sugyvenimą". Šitaip A. Bimba kalba apie tą, kuris, net savo gyvybę rizikuodamas, drįsta skelbti apie sovietinį terorą teisybę, kuri remia net kitų šalių komunistai. Bimbai jis yra "didysis šmeižėjas", reakininkų tarnas...

"Keleivis" yra jokio kalė. Jimo prižiūrėtojo už pavaldžio nevedžiojamas demonstracijas laikraštis. Jis nebijodamas gali sakyti teisybę ir kairėi, ir dešinei, ir vižūreio Amerikos atstovybės likvidaciją. Jis dr. Sidriui kalbėjęs:

"Man taip gaila buvo lietuvių. Jie kūrė savo valstybę su entuziazmu, pasiekė nuostabią daug per trumpą laiką, ir tas visas jų darbas buvo per trumpą laiką su tipišku komunistų nuožmumu sunaikintas. Atrodė, kad Attilos hunai antrą sykį veržiasi į Vakarų Europą."

Pasak dr. R. Sidri, Bohlenas žinojo apie komunistų vykdytas žudynes ir trėmimus Baltijos kraštuose ir aiškino, kad iš komunistų tautiečių reikšmingus laimėjimus, jį siekiamą kultūri-

ne ar ekonominę pažangą, ji visa tai, kas lietuvių tautai yra ar ateityje gali būti naudinga, kas gali garantuoti net dabartinėse svetimųjų okupacijos aplinkybėse jos išlikimą.

Jeigu "Laisvė" ieško mūsų tautos šmeižiko, tai didžiausias Lietuvos niekintojas yra Chazarovas. Maskvos atsiustas A. Sniečkui prižiūrėti, kad jis ne per nage juodvymą nenukrypdamas vykdu Kremliaus įsakymus, Sniečkui mirus, jis dabar prižiūrės ir jo įpėdinį Mes neabejojame, kad A. Bimba skaitė Chazarovo neseniai pasakvta "pamokslą" Lietuvos komunistų vadams ir aukštesiems valdžios pareigūnams, kuriame tiek daug priekaištų ir Lietuvos evrenimo niekinimo, kad visa tai ištisai "Laisvės" laidnesutiltu. Kodėl A. Bimba Chazarovo nedrįsta navaidinti Lietuvos šmeižiku? Aišku tik dėl to, kad ištiktis Maskvos tarnas biisavo pono lazdos ir neturi nei savo valios, nei savo nuomonės...

A. BIMBA APIE A. SOLZENICINĄ

"Laisvės" redaktorius Antanas Bimba sausio 18 d. sielai rašo apie nepalaužiamą laisvės kovotoją Sovietų Sąjungoje — Nobelio premijos laureatą Aleksandrą Solženiciną:

"Šios šalies visokio plauko reakininkai nesviežiskai įsimylėjo į didįjį Tarybų Sąjungos šmeižėją Aleksandrą Solženiciną. Jam visą barzdą plikai nubūčiuoti yra pasiryžę ir mūsų lietuviški reakininkai. Nors jie visus kitus rusus kasdien paragia po kelis kartus, jį garbina ir laiko šventuoju.

Rašytojo Solženicino pasirinktas vaidmuo aiškus: padėti pasaulio reakininkams drumsti tarptautinius vandenius, neleisti laimėti Tarvų Sąjungos politikai už tautų ir valstybių su skirtingomis socialinėmis tvarkomis sugyvenimą".

Šitaip A. Bimba kalba apie tą, kuris, net savo gyvybę rizikuodamas, drįsta skelbti apie sovietinį terorą teisybę, kuri remia net kitų šalių komunistai. Bimbai jis yra "didysis šmeižėjas", reakininkų tarnas...

DIPLOMATAS BOHLEN GYVENO LIETUVOJE

Neseniai mirė vienas pačių įžymiųjų JAV diplomata Charles Bohlen.

Dr. R. Sidrys Drauge sausio 18 d. rašo, kad jis Bohlenas gydęs, kai šis atstovavo JAV-bėms Filipinuose. Bohlenas tada jam pasisakęs, kad 1940 m. porą mėnesių gyvenęs Kaune, kur jis prižiūrėjo Amerikos atstovybės likvidaciją. Jis dr. Sidriui kalbėjęs:

"Man taip gaila buvo lietuvių. Jie kūrė savo valstybę su entuziazmu, pasiekė nuostabią daug per trumpą laiką, ir tas visas jų darbas buvo per trumpą laiką su tipišku komunistų nuožmumu sunaikintas. Atrodė, kad Attilos hunai antrą sykį veržiasi į Vakarų Europą."

Pasak dr. R. Sidri, Bohlenas žinojo apie komunistų vykdytas žudynes ir trėmimus Baltijos kraštuose ir aiškino, kad iš komunistų tautiečių reikšmingus laimėjimus, jį siekiamą kultūri-

Savo atsiminimuose Bohlenas tarp kitko rašė:

"Aš nematau, kad mes galime tikėtis sulaukti tautingo pasaulio tol, kol Sovietų Sąjunga egzistuoja tokia, kokia ji yra dabar. Galime tikėtis be daug vilties, kad kada nors ateityje Sovietų Sąjunga pradės elgtis kaip valstybė, o ne kaip maištininkė. Amerika visuomet turi būti tiek kariškai stipri, kad Sovietų Sąjunga niekuomet neišdrįstų pasiūlyti pagundai smogti jai smūgiu."

ARABŲ NUOMONĖ APIE KISSINGERĮ

Kaip amerikiečių žinių agentūros iš Viduriniųjų Rytų skelbia, arabai esą labai geros nuomonės apie JAV užsienio reikalų sekretorių dr. Henry Kissingerį. Jis esąs stebuklingas žmogus, kuris galįs padaryti ir pats stebuklą — išspręsti arabų Izraelio problemą. Jis arabų vertinamas ne tik kaip geras diplomatas ir valstybininkas, bet ir nepaprastas asmuo.

Toksai pasitikėjimas H. Kissingeriu gal reikšiamas ir dėl to, kad labai daug dabar iškilusių arabų politinių ir kt. vadų yra buvę Kissingerio studentai Harvardo universitete. Tarpe jų net dabartinis Egipto užsienio reikalų ministris ir Egipto ambasadorius JAV-se, Tai suprantama, kad netgi pats Egipto prezidentas Sadatas su Kissingeriu pasibūčiavo ir dabar kituose arabų kraštuose varo propagandą už Kissingerio taikos planą.

Bet arabai taip pat pabrėžia, kad, jei Ženevos derbys nepasiseks ir taikos pastangos nenuves žydų ir arabų į patenkiamą pabaigą, tai ir Kissingerio autoritetas taip pat greit nukris, kaip jis ir pakilo...

SOVIETŲ 'DIPLOMATAI'

Anglijos konfliktų tyrimo instituto Londone duomenys rodo, kiek Vakarų Europoje esančių Sovietų S-gos diplomatų tarpe yra žvalgybininkų - šnipų. Štai tie skaičiai (šalia skliaustų diplomatų kiekis, skliaustuose — šnipai):

Islandijoje — 35 (8). Norvegijoje — 95 (65). Suomijoje — 174 (44). Olandijoje — 74 (37). Liuksemburge — 13 (7). V. Vokietijoje — 177 (82). Prancūzijoje — 348 (118). Italijoje — 168 (74). Austrijoje — 248 (58). Šveicarijoje — 292 (87). Graikijoje — 79 (41). Turkijoje — 100 (52). Kipre — 60 (12).

Išidėmėtina, kad net tokiose mažose valstybėse kaip, sakysim, Šveicarija ar Austrija, sovietai turi nepaprastai didelį atstovybių personalą. Matyt, ten yra susuktos šnipinėjo centrinės, iš kurių dirguojama didžiulė sovietų šnipų armija, užgulusi visą Vakarų pasaulį.

VASARIO 16-JI JAV SENATE

Dėl JAV senato atostogų Vasario 16 minėjimas senate bus vasario 7 d. Minėjimą globoja sen. Percy. Su juo Alta tuo reikalu palaiko glaudų ryšį. Malda kalbės kun. H. Dumps iš Detroito. Kongrese minėjimą globos atstovs Daniel J. Flood.

Iš okupuotos Lietuvos

Rusai okupantai, šalin iš Lietuvos!

Paminėjo T. Tilvytį

„Sausio 15 d. sukako 70 metų, kai Tauragnų valsčiuje gimė poetas Teofilis Tilvytis (mirė 1969 m. gegužės 5 d. Vilniuje), kuris už poemą „Ušynė“ gavo II-jo laipsnio Stalino premiją. T. Tilvytis yra partijos narys nuo 1951 m. ir, kaip rašo L. Enciklopedija, „atodėriko metais priklausė prie atkakliausių stalinizmo gynėjų Lietuvos tarybinių sąjūtojų sąjungoje“.

Jo 70 m. gimimo sukakties proga Vilniuje buvo suorganizuotas literatūros vakaras, kuriame kalbėjo poetas E. Matuzevičius, literatūros kritikas V. Arelka, liaudies rašytojas J. Baltušis, J. Butėnas, J. Paleckis, buvo deklamuoja T. Tilvyčio eilėraščių, operos solistai padainavo dainų, parašytų jo tekstais. Buvo ir jo knygų paroda.

Rusai Lietuvoje

Jų skaičius vis didėja. Daugiausia jų dabar yra miestuose. Štai keli pavyzdžiai: Vilniuje — 91.000 (24,5% visų gyventojų), Klaipėdoje — 43.300 (30,9%), Kaune — 32.100 (10,5%), Šiauliuose — 10.600 (11,4%), Panevėžyje — 6.100 (8,3%).

Be to, didėja ir gudų bei ukrainiečių skaičius. Jie sudaro 2% visų gyventojų.

Geriausias linotipininkas

Kauno V. Kapsuko spaustuvės linotipininkas Vytautas Staškevičius pripažintas geriausiu Sovietų S-gos linotipininku.

Jis gali rinkti tekstą šesio mis kalbomis. Ir renka taip, kad korektoriui nėra kas veikti.

Rytprūsių ateitis

Cia duodama prof. Martyno Brako paskaitos „Rytprūsių ateities problemos“, skaitytos gruodžio 2 d. Vlioko seime Toronte, santrauka.

Prelegentas pabrėžė, kad Rytprūsiai šiandien yra viena iš didžiųjų problemų, kuria lietuviai yra giliai susirūpinę. Daugelio to problemų šaknys glūdindos praeityje. Todėl, tik gerai susipažinus su praeitimi, galima bus spręsti ateities problemas. Dabartiniu metu Rytprūsių samprata ribojasi rusų vadinama Kaliningrado sritimi (Kaliningradskaja Oblast).

Nuo 1231 m., kai tik kryžiuočiai per Vislą persikėlė į prūsų žemes, Rytprūsiai patekę į svetimųjų rankas. 1422 m. Vytautui Didžiajam pasirašius Melno taikos su kryžiuočiais sutartį, Lietuvos siena su Rytprūsiais išsilaikė iki Pirmojo pasaulinio karo.

Kovose su Rytprūsiais autokratais, kryžiuočiai išnaikinę apie 400.000 gyventojų ir jų vietoj apgyvendino vokiečius, juo toliau, tuo labiau prūsų žemėse įsitvirtindami. Po Pirmojo pasaulinio karo tik maža Rytprūsijų dalis — Klaipėdos kraštas — atiteko Lietuvai.

Tuo tarpu didžiojoje jos dalyje vokiečiai dar stipriau ėmė spausti prūsų palikuonis (lietuvų tautos giminės), norėdami juos suvokiškinti. Tas spaudimas buvęs ypatingai kietas Hitlerio valdymo laikais: „Naciai mėgino ištrinti iš paskutinių lietuvių pėdsakus, vartodami terorą prieš lietuvių kalbančius, keisdami lietuviškus vietovardžius vokiškais (iš 2087 kaimų pavadinimų buvo suvokiškinta 1183, arba 56,7%), panaudojant smurtą prieš lietuvių veikėjus ir pan. Iš maždaug 650.000 gyventojų šiame Mažosios Lietuvos plote tik užkietę idealistai ir

ypatingai stipraus būdo pasiryžėliai bedrįsio vadintis lietuviais“.

Po Antrojo pasaulinio karo Rytprūsiai (Karaliaučiaus sritis) buvo atiduoti Sovietų Sąjungai valdyti. Apie 1.200.000 to krašto gyventojų, tarp kurių dar daug buvę lietuvių kilmės, rusai išnaikino. Jų vieton prigabenta rusų (1967 m. buvo 694.000, o 1970 m. ten gyveno tik 23.400 atkeltų lietuvių). Visi vietovardžiai surusinti. „Aišku,“ dėstė prelegentas, „kad toks Rytprūsių problemos sprendimas, rusų padarinys, tetar nauja tik rusiškais interesams. Ir vėl iš Rytprūsio gresia pavojus Lietuvai“.

Išsamiai išnagrinėjęs praeitį, prof. Brakas dėl Rytprūsių ateities numato tokias galimybes:

1) Ilgiau užtrukus esamai padėčiai, laikas veiks rusų naudai, o ten esantis lietuvių savo tautinę tapatybę tegalėtų apginti tik savo sieles kietumu ir nervų stiprumu: tai būtų individuali lietuvių dvikova su rusu.

2) Jeigu nuolatos gresiantis karas įsiliepsnotų ir subyrėtų sovietinė imperija, atsidarytų galimybės seniems lietuviškiems reikalavimams Rytprūsioje įgyvendinti.

Todėl lietuviai išieiviai turi aktyviai kelti savo teisę į Rytprūsius ir reikalauti, kad jie būtų įjungti į Lietuvos valstybę, nuolatos studijuoti ir skelbti Rytprūsijų istoriją, kultūrą ir kt. Lietuviai turi nuolatos šiuo kraštu domėtis, į jo problemas gilintis, kad, atėjus metui, galėtų savo teisėtą reikalavimą apginti.

(E)

LIETUVIŲ KONGRESAS RUGSĖJO MĖNESI

Amerikos Lietuvių Taryba Lietuvių kongresą šaukia šį rudenį, rugsėjo 27-29 dienomis Chicagoje.

Kaimo Jurgio užrašai

Ar ir liksime verkėjais?

Kai kas mus visus yra pavadinęs verkėjais. Mat, dėl mūsų artimuosius, valstybę ir tautą ištikusius nelaimių mes visokiuose parengimuose, sukaktuvėse ir minėjimuose vien tik skundžiamės ir aimanuojame vienas kitą apsikabinę.

Bet tu mūsų aimanų tie, kurie galėtų padėti, negirdi. Ir kaip išgirs, kad nepaslenkame laiku ir reikiamoje vietoje savo rūpestį ir skausmą kitiems parodyti.

Štai Sibiro kankinių pagalbos šauksmą, Romo Kalantos ir jį pasekusiųjų tragediją, 17.500 Lietuvos katikų skundą beveik paskindinome tik tarpusavyje pasigraudinimuos. Vien Simo Kudirkos bylą pajėgėme tinkamu laiku ir esamomis sąlygomis prideramai išryškinti...

Kai šie žodžiai rašomi, komunistinėje sovietų imperijoje vyksta tiesiog kone biblinė kova. Vienoje pusėje stovi visuotiniai sumobilizuotos milžiniškos pajėgos: Sovietų S-gos vyriausybė, komunistų partija, žinių agentūra Tass, radijo stotys, oficiozas Pravda (jos puolimus persipausdina pažodžiui viso krašto spauda), komjaunimo organas Komсомолская Pravda, rašytojų draugijos žurnalas Literaturnaja Gazeta ir dar visų tūkai — slaptosios policijos inspiruoti anoniminiai ir pavardiniai šmeižiantieji ir grasinantieji laiška.

Taigi, neįsivaizduojama didelė armada.

O iš kitos šio įkaitusio fronto pusės — tik vienas žmogus: Aleksandras Solženicinas...

Ir visos tos propagandinės patrankos tik prieš vieną tą žmogų, prieš rašytoją, drįsį nuplėsti kaukę nuo Rusijos ir jos pasigrobtų kraštų tironų veido.

Aleksandras Solženicinas, buvęs Raudonosios armijos karininkas II-po pasaulinio karo metu, vėliau „tėvelio“ Stalino parėdymu įgrūstas keleriems metams į komunistinį kacetą ir jame išken-tėjęs visus baisumus ir dar susipažinęs su kitu tokio pat likimo žmonių kančiomis, parašė knygą „Gulago Archipelagas“.

Tai ne koks romanas ar apysaka, bet dokumentinis tiesos liudijimas, paremtas paties autoriaus patyrimais ir apie pustrčio šimto buvusių kankinių parodymais. Kai kurie tų liudininkų tebėra gyvi.

„Gulago Archipelago“ parivaizduotas Lenino ir Stalino valdymo laikotarpis ir visos komunistinės santvarkos teroro baisumas. Dėl to ir siunta tos vergiškos sistemos dabartiniai gynėjai.

Ar tas vienišas laisvės ir humanizmo karys atsilauks prieš didį vergijos garbin-tojų sriautą? Kas gali žinoti?

Pačioje Rusijoje atsiranda vienas kitas jo gynėjas, kuris yra taip pat puolamas, kaip ir Solženicinas. Pavakademikas Sacharovas. Viso pasaulio spauda dėmesingai seka tą Dovydo kovą prieš Galijotą ir užtaria dra-

sų kovotoją. Amerikoje jau pasigirsta autoritetinių balsų, šaukiančių aktyvion pagalbon. Sindikatinis komunistas William Buckley savo vaizdžiam rašinyje „Solženicinas ir Vakarai“ tiesiai šaukia pagalbon tam vienišam drąsuliui. Jis savo rašinį baigia:

„Gal būt Solženicinas savo veikla humanizmo tarnybai pataps kankiniu. Gal būt jis to ir vertas. Bet mes neprivalome savanoriškai vaidinti Pontijaus Piloto vaidmenį“ (The Boston Globe, sausio 19 d.).

O mes, lietuviai, kuriuos toji kova žymiai arčiau liečia, ar galime stovėti nušaly? Aišku, ne! Mes privalome būti gyvais liudininkais komunistų nužudytųjų, nukankintųjų, ištremtųjų ar tėvynėje vergijos našta nesančių.

O kaip į tą kovą įsijungti?

Mes turėtume rašyti laisvus laikraščius redakcijoms, primindami pavyzdžius iš saviškių tarpo, kokius kelia ir Solženicinas. Gaėtume padėkoti tų laikraščių bendradarbiams, kurie aktualina tą rašytojo bylą, išskeldami sovietų valdžios ir partijos pastangas nuslėpti iki šiol Sovietijoje puoselėjama brutali terorą. Dabar tokiems laisvams yra pats laikas.

Mūsų politiniai ir visuomeniniai veiksniai taip pat turėtų rasti būdą paliduoti Solženicino atidengiamą tiesą, pateikdami mūsų kankinių ir nužudytųjų sąrašus.

Ar negalėtų į tą vienišo rašytojo kovą įsijungti ir mūsų Rašytojų draugija bei kitos intelektualų organizacijos bent moraliniai Solženiciną paremdamos.

Argi mes iš tikrųjų liksime tik raudotojai, kai Solženicinas pats sako:

„Mano šeima ir aš esame pasirošę viskam. Aš atlikau savo pareigą mirusiems, ir tas teikia man palengvėjimą ir ramybę. Vieni metu man atrodo, kad tiesa yra pasmerkta mirčiai. Ji buvo sumušta. Ji buvo nuskandinta. Ji buvo paversta penais. Tačiau dabar tiesa atgijo. Niekas nepajėjęs jos sunaikinti“ (Time, 1974. I. 28., psl. 45).

Kaimo Jurgis

LAISKAS KELEIVIO ADMINISTRACIJAI

Gerbiamieji,

Nuoširdus aciu už knygą „Saulės šermentys“, kuri man labai patiko. Ji dabar eina iš rankų į rankas.

As buvau rašęs, kad likutis nuo prenumeratos lieka „tėvui“ makorkės nusipirkti, o kadangi Tamstos man atsiuntė knygą „Saulės šermentys“, tai jau nieko nebeliko. Dėl to jam vėliau pasiūsiu.

Labai gaila, kad mirė St. Michelsonas. Tebūna jam lengva Amerikos žemėl. Keleivui užuojauta, netekus gabaus bendradarbio.

A. Jantauskas

Australija.

LIETUVOS ZEMELAPIAI

Turime Lietuvos žemėlapių — už 50 centų, už \$2.50

ALTOS PRAŠYMAS

Lietuviai, dirbą amerikiečių spaudoje, radijuje, TV

Okupantas deda daug pastangų varyti savo propagandą visokiomis priemonėmis, tam reikalui turėdamas didelius kadrus žmonių ir daug lėšų. Mes tų sąlygų neturime. Užtat mums svarbu panaudoti visas kitas galimybes. Viena iš jų — turėti gerus ryšius su lietuvių kilmės žmonėmis, dirbančiais amerikiečių laikraščiuose, radijo ir televizijos informacijų paruošimo skyriuose.

Jei tokių lietuvių kilmės žmonių yra jūsų apylinkėje, malonėkite nedelsiant pranešti Altos centrui Chicagoje, kad mes galėtume su jais palaikyti ryšį, parūpinti jiems medžiagos pavergtos Lietuvos klausimais, paskatinti ta medžiaga gausiau panaudoti amerikiečių spaudoje, radijuje ir televizijoje. Tas jėgų telkimas Lietuvos reikalui gali būti labai naudingas.

Lietuvių paskaitininkų biurai

Išieivijoje jau yra priaugęs geras skaičius mūsų gabių, jaunų intelektualų. Jie turi daug žinių, gerai vartoja anglų kalbą, ir vėta būtų bandyti juos daugiau įvesti su paskaitomis, prakalbotomis į angliskai kalbančią visuomenę.

Visus lietuvių, kurie šioje srityje galėtų pasitarnauti, Alta kviečia registruotis Altos ar ja sudaranciu organizacijų skyriuose, jungtis į kalbėtojų būrus, apie tai pranešant vietos laikraščiams, amerikiečių organizacijoms, nepamirštant ir etninių grupių.

Chicagoje ir artimesnėse apylinkėse kalbėtojų registracija vykdoma Altos centrinėje būstinėje:

2606 W. 63rd St., Chicago, Ill. 60629

ALTA

LAISKAS IS TOLI

Siūnciu prenumeratą ir sveikinu redakciją ir kitus darbuotojus, linkėdamas geriausios sėkmės.

Cia, Kanados Saskaschewane provincijoje, 3 savaitės buvo šalta, bet prieš porą dienų atšilo. Kiek ilgai taip bus, nežinia. Pas mus oras greit keičiasi. Tai priklauso nuo to, iš kurios pusės vėjas.

Gyvename ūkyje. Turime devynis kvoterius (?) žemės, apie 50 galvijų ir keletą arklių jodinėti. Žemė dirbame traktoriais ir kitomis mašinomis, kuriame komplainais laukuose, kur prieš tai javai nupiaunami pradedamais. Grūdus seikėja buseliais ir trokais veža į elevatorius ar klėtis. Niekas čia nekilnoja grūdų maišų. Padoraus maišo gal nerasi visame ūkyje. Šiuo metu grūdų kainos geros, bet ūkininkai jų neturi dėl praeitų metų sausros ir grasaperių (vabzdžių), nes tie nedorėliai ištisus laukus nuėdė, kur tik buvo žalia.

Frank Kalita

Gull Lake, Sask. 1974 m. sausio 17 d.

RYSAI SU SPAUDA

Amerikos Lietuvių Taryba stiprina ryšius su kitų pavergtų tautų bei didžiaja amerikiečių spauda. Jos centro valdybos pavedimu kun. J. Prunskis Chicagoje applan-kė redakcijas vokiečių laikraščio „Abendpost“ ir „Son-tagspost“, žydų laikraščio „Sentinel“, čekų laikraščio „Narod“ ir „Katolik“, amerikiečių „The New World“.

Redakcijų žmonės pain-formuoti apie padėtį Lietu-voje, apie lietuvių laisvini-mo pastangas ir redaktori-ams įteiktos knygos: „Li-thuania 700 Years“ (dr. Ge-ručio), „Awakening Lithua-nia“ (prof. Stuko) ir ang-liskas vertimas slapta Lie-tuvoje leidžiamos kronikos. Redaktoriai parodė nuosi-r-dų prielankumą lietuvių rei-ka-lams.

Alta skatina visų miestų lietuvių užmegzti artimą ryšį su vietos spauda.

ZMONIŲ NEPASTEBETI ĮSTATYMAI

JAV kongresas ir anksčiau, ir 1973 metais yra išleides daug įstatymų, kuriais šio krašto piliečiai vie-nu ar kitu atveju galėtų sa-vu naudai pajiekti, bet daugelis tų įstatymų nežino, nieko apie jų buvimą nėra net girdėjęs ir nepasiseima iš jų siūlomos naudos.

Yra išleista įstatymų, tei-kiančių paramą susisieki-mu, būtų ir kitose srityse se-niems žmonėms. Tai pagal-bos programai ateinantiems trejiems metams yra skirta 543,6 milijonų dolerių. De-ja-kai gudresnieji tais milio-nais naudojasi, kiti net ne-žino, kad jie irgi turi teisę atkisti į juos savo delną.

Meno ir humanitariniams reikalams ligi 1974 m. galo yra skirta \$145 mil. ligi 1975 metų galo — \$200 mil. ir li-gi 1976 m. galo — \$252 mi-lionų. Šie milijonai nėra skir-ti kuriai tik vienai čia gyve-nančių tautybių, o apimam Amerikos piliečiams. Jūs turi lygią teisę ir lietuviai, kaip airiai ar kiti. Bet ar lie-tuviai ir jų organizacijos yra rimtai išnagrinėję, kaip nors mažą dalį gauti iš to fondo?

Visų tų visuomeninių įsta-tymų nuorašus galima gauti kreipiantis į Senate Docu-ment Room arba House Do-cument Room, U.S. Capitol, Washington, D.C.

Būtų gera, kad mūsų tei-sininkai ar atitinkamos or-ganizacijos tokius įstatymus išvildintų ir painformuotų visuomenę, kaip ir kada jais pasinaudoti.

WARRIOR RUN, PA.

Mirė J. Ramonaitis

Sausio 4 d. čia mirė ilga-metis Keleivio skaitytojas Jurgis (Geo) Ramonaitis. Liko našlė Margaut Ramo-naitienė, kuriai reikiame gilią užuojautą.

KVAILIAUSIŲ GALVŲ NUTARIMAS

Draugo sausio 18 d. laido-je užtikame žinutę, kad Phoenixo lietuvių klubas, turėjęs apie 100.000 dolerių vertės turtą, nutaręs jį pa-dalinti įvairioms amerikie-čių organizacijoms. Iš lietu-viškų organizacijų tik Balfui paskirta 100 dolerių...

Na, ir ką apie tokius vadi-namuosius „lietuvių“ gali-ma manyti ir sakyti? Kai amerikietiškos organizaci-jos nešino kur savo lėšas dė-ti, o lietuviškos kultūros, švietimo ar labdaros — ne-suranda iš kur jų imti pa-tiems reikalingiausius už-daviniams, štai lietuviai lik-vidatoriai gana dideles su-mas atidavė svetimiesiems.

Ko gi jie verti?

J. D.

ANTISUBVERSYVINIS SEMINARAS

Prieš komunizmo imperi-alizmą veikiaš sąjūdis Chi-cagoje vasario 16, 17 ir 18 dienomis suosia specialų se-minarą su eile rinkinių kal-bėtojų, filmų demonstravi-mu, diskusijomis. Semina-ras vyks La Salle viešbuty, programa nuo 9 val. ryto. Studentams duodamos stū-pendijos užsimokėti už se-minarą ir viesbutį. Lietuviel-prašomi registruotis Alto-je

įstaigoje Chicagoje (2606

63 St., Chicago, Ill. 60629),

Bostonas

PARENGIMŲ KALENDORIUS

Vasario 5-28 dienomis Boston City Hall galerijoje Baltų draugijos surengta 6 pabaltiečių dailininkų paroda.

Vasario 17 d. 2 val. popiet So. Bostono Lietuvių Pili-ečių d-jos salėje Altos ren-giamas Lietuvos nepriklau-somybės atstatymo paskel-bimo minėjimas.

Kovo 24 d. So. Bostono Lietuvių Pil. dr-jos, salėje Minkų radijo Talentų po-pietė ir „Miss Lithuania of N.E.“ pagerbtį banketas.

Balandžio 21 d. 3 val. po-piet So. Bostono Lietuvių Pili-ečių d-jos III aukšto sa-lėje lietuvių radijo valandos Laisvės Varpo pavasarinis koncertas.

Balandžio 28 d. So. Bosto-no Lietuvių Pil. draugijos III aukšto salėje Balfi va-karas, kurio programą at-likis akt. Vitalis Zukauskas.

AR SKAITETE

Benedikto Rutkūno eilė-raščių knygą „Žirgeliai žvengia“? Ją galite gauti Keleivy už \$3.00.

GERIAUSIA DOVANA — TAI JIB VAISTAI GALVOS ODOS PLAUKŲ PRIEžiŪRAI. Šveicarijos Patentų Ins-tituto garantuoti. Geriausia dovana jūsų giminėms, pa-jįstamiems ir sau. JIB 8 oz. 16 savaičių vartojimui. Jū-sų užsakymus siųsti su \$6.00 apmokėjimu — JIB LABO-RATORY, 1437 So. 49th Ave. Cicero, Ill. 60650. JIB Atstovybė, 2498 Daugall Rd., Windsor, 12, Ont., Canada. JIB skyrius: 7 Stuttgart 50, Duisburgerstr. 7-10, W. Germany. Valstijose: J & J. 2557 W. 69th St. Chicago. 5000 W. 16th St., Cicero; 4754 S. Wood St., Chicago; 2923 N. Milwaukee Ave., 1147 N. Ashland Ave., Chicago ir kitur.

ZENTA TENISONAITE

Antverpeno triptikas

"Schwermet ist eine Sache, die man nicht mit sich tragen sollte".
H. Hesse

II.

Namo savininkas užsakė dažytojus dažyti langus iš lauko pusės. Visai vėlyvą rudenį. Nuo medžių byra gelsvi lapai. Lietus jau dažnai plaka į langus. Tarp žalių gyvatvorės spygliukų landžioja sudrėkęs vėjas, kartais gailiai unksdamas. Dažytojų reikia ilgai laukti. Aš kelias savaites visai negaliu išeiti iš namų. Net pikta taip uždarytai. Miesto oras persunktas sieros ir arseniko garais, net dažus nuo langų ir durų iš lauko nuėda bematant. Taip bent aš spėliju, nors kiti sako, kad dažai blogos rūšies buvo. Pagaliau naujo dažytojo telefonas. Pirmadienį prasidės darbai pas mus.

Sekmadienio rytą netikėtai lankytojas vaikšto aplink namą. Eina takeliu į garažą ir atgal, lydimas mažo šuniuko. Vyras yra labai storas.

— Ponas? — aš praveriu virtuvės duris.
— Ponia? — atsako tas.
— Ar jūs ko ieškote? — klausiu mandagiai.
— Ne, tik aplink vaikštinėju, — atsako tas irgi labai draugiškai.

— Ponas, čia privatus įvažiavimas į garažą, o ne vieša sūniukams vedžioti. — sakau, vis dar labai draugiškai šypsodama. Vyras linktelė. Nueina. Sėda į automobilį. Ir nuvažiuoja.

— Gal plėšikas, kuris norėjo apžiūrėti, kaip lengviau įsilaužti? — sako jauniausias sūnus. — Tau reikėjo jį išbarti.

— Kaip čia svetimą žmogų barsi, kuris nieko blogo nedaro. Matyt, paklydo. O gal kieno nors mūsų gatvėje ieškojo? — atsakau. — Be to, toks storulis. Ir dar senas. Neatrodė vagis.

— Šiais laikais niekuo negali pasitikėti, — pastebi mano jauniausias sūnus, kuris per daug televizijos transliacijos seka.

— Aišku, gal jis kitos planetos šnipas buvo? Virš Belgijos ir Italijos buvo pasirodę Ufos. Tu geriau mane pašauk, kai prasidės "startrek".

Pirmadienį, labai anksti, dažytojai stato prie namo kopėčias. Užima garažą. Varsto duris ir langus. Kabinasi ant stogo. Visur traukia skersvėjis. Šalta. Jiems dar trūksta tranzistoriaus je-je muzikos. Mąstau. Tai būtų visai, kaip pas mano draugę Amerikoje. Mums ten esant viešnagė, pas ją irgi pradėjo dažyti namą. Tik darbo tempas Amerikoje buvo kur kas greitesnis. Nors priežodis sako: "muzika sušvelnina papročius". Praktika to neparodo. Nemuzikalių Antverpeno dažytojų darbo tempas yra ir paliks lėtas. Jų atlyginimas irgi nėra amerikietiškas.

Tik konkursinės novelės rašymas neduoda ramybės. Griaužia mano dvasią, kaip kirmėlė medieną. Galvoju, mąstau, o galva vis tas pat tuščias kubilas. Kiauravėjis daužo duris. Visame name nėra kampečio, kuriame nebūtų langai praverti. O lauke jau šalta. Mūsų brangus skystas kuras šildo lauką.

Rašytojai vyrai moterims kartais prikašioja, kad jos per daug skubotai rašo. Nesusikaupia. Pakankamai negalvoja. Nežiūri į rašymo taisykles. Tuo tarpu rūsy uždarytas Rainis žiūri į mane kankinio akimis. Kad tik tie dažytojai nepalikėtų atvirų durų. Pakartotinai prašau kiek-

vieno saugoti katiną ir neišleisti. Nustebę jie žvelgia nesusiprasdami. Katinais gi ne brangenybė. To gero gali gauti, kiek tik nori. Jei dar persišką arba siamišką katiną būtų... Bet aš nusprendžiau, kad greičiau perkūnas topoli nutrenks, negu dar kartą pakabinsiu katiną pas kaimyną kabėti keturioms dienoms. Atrodo, aš irgi esu Rainiui patekus į nemalonę. Kai ji noriu paglostyti, jis man kanda. Nepiktai, bet neliesk jam kailinukų. O jo kailis toks žibanti juoda ir švelnus. Dar žiurkėno narveliui reikia atrasti vietą be skersvėjo. Dar plaučių uždegimą gaus. Gal vonios kambary? Aukščiau žiurkėnai yra kilę iš Sirijos, ir mūsų klimatas jiems yra per šaltas. Turėjome du, bet vienas neseniai išvyko į amžinos medžioklės laukus. Ir kiek buvo ašarų!

Būtinai turiu nuvažiuoti į miesto centrą, bet mano olandiškas arklukas Daf atsisako startuoti. Vieną. Antrą. Trečią kartą. Visiškai nieko. Kažkaip gailiai suirzta ir nutyla. Baterija tuščia. Velniaiva. Gal vėl vandens trūksta, kaip praeitą kartą. Biauzybės garžistai. Automobilio nepržiūri, o sąskaitas moka rašyti. Raštingi sukčiai. Nekaltų automobilistų išnaudotojai. Pakviestas kelių priežiūros technikas pažvelgia į mane tiesiog sunaikinčiai. Žvilgsnis kaip gamma spindulys.

— Ponia, jūsų automobilio baterija neveikia. Akumulatorius be vandens, — aiškina jis man tokiu tonu, kaip mažam vaikui. Ta pati velniava, žinojau.

— Sakykite, kaip dažnai reikia įpilti vandens į akumulatorių? — klausiu. Reikia ką nors gi sakyti.

— Kas savaitę, — sako tas. Bet netiesą sakai, mąstau. Francorchamps automobilio lenktynės netinka mano arklui, ir aš menkas šoferis. Bet tas žaliasis nėra mano pirmas arklukas, ir aš ne pirmus metus važinėju. Per paskutinę reviziją garaže automobilį sugadino, kad vargiau ir man naują galėtų parduoti. Bet dabar aš taip jaudinuos, kad pamirštu net kaip motoro dangtį atidaryti. Net kiek dukart du nepasakėčiau. Pagaliau motoro dangtis pats atšoka. Bet tai ne mano nuopelnas, bet kažkokios geros dvasios. Technikas sujungia vielas, ir automobilis urzgia. Atgijo.

— Tik nesustabdyk motoro. — įspėja mane jaunuolis. — Vaziuokite į Esso Center. Aš jus sekiau iš paskos. Tegu prikrauna akumulatorių.

Jaunas barzdotas vyras yra draugiškas. Bet aš jaučiu, kad jis vos paslepia savo juoką. Štai moteriški šoferiai, lyg skaitau jo mintis. Joms trūksta techniško pojūčio. — Tik jokių būdu nesustok!.. — dar šūkteli jis, man jį pralenkiant. O aš mąstau apie žirgą, kurį senolis buvo dovanojęs man gimus. Buvo nesuvaldomas gyvulys. Jį pardavė, ir vargšas pasibaidęs užsimušė. Tik jis edė avizą, o ne distiliuotą vandenį ir benzina. Vis civilizacijos pažanga. Tik aš likau tikras kaimo vaikas. Iš piktumo pasuku į kitą gatvę, kad atsikratyčiau barzdotų baby-sitter. Neprotingas impulsyvus veiksmas, žinau, bet motoras nebesustoja. Esso Center garaže palieku neklusnų Daf ir pėsčia grįžtu namo. Laimei namai netoli. Modernus žmogus šiandien yra technikos vergas.

(Bus daugiau)

Serga inž. A. Lapšys

Jau kuris laikas serga inž. Aleksandras Lapšys. Jis guli Deaconess ligoninėje, bet jį aplesi tikisi po 2-3 savaitių.
Linkime greičiau atgauti sveikatą ir grįžti namo.

Sandaros aukos

Sandaros 7 kuopa Vasario 16 proga aukojo po \$25 Altai ir Keleivui.
Keleivio administracija už auką nuoširdžiai dėkoja.

Ką tik gavome

Tautvilas, romanas, parašė Juozas Kralikauskas, 205 psl., kaina \$4.00.

Vėjas gluosniuose, gluosniai vėjuje, du stebukliniai vaidinimai, parašė Algirdas Landsbergis, 126 psl., kaina \$5.00.

Laiškai Andromachai. — Juozo Tininio originali kūryba ir poezijos vertimai. 98 psl., kaina \$4.00.

Pasakėčios, pagal Krylovą — Vytas Petraitis, 217 psl., kaina \$3.00.

"GARSO BANGŲ" PROGRAMA

Ši radijo programa transliuojama penktadieniais iš stoties WBUR 90.9 FM banga nuo 8:00 iki 8:30 val. vakaro.

Vasario 8 d. — Lietuviškos mokyklos JAV-se (išting valandą).

Vasario 1 d. — Ka skaito Lietuvos piliečiai? Žvilgsnis į Sovietų Sąjungą.

I E S K O

Ieškoma Olga Giedraitienė, gyvenusi Hot Springs, Ark.

Ji pati arba kas apie ją žino, malonėkite pranešti A. Vainoriui 1211 Baltimore Avenue Pittsburg, Pa. 15216

Nors ir be kailio liksi, bet visiems neįtiksi.

JOHN'S HARDWARE

398 W. Broadway
So. Boston, Mass. 02127
Puodžius ir BAB Sanulo
Tel.: 268-3835 (biznis)
288-7176 (namų)

RADIO PROGRAMA

Seniausią Lietuvos Radijo programą Naujojo Anglijos stoties WLYN, 1060 AM, rodo ir iš stoties FM 101.7 m.c. veikia sekmadieniais nuo 1 iki 1:30 val. dienos. Perduodama: Vėliausio pasaulinių žinių santrauka ir komentarai, muzika, dainos ir Magdutes pasaka.
Biznis reikalais kreiptis: Baltic Florists gėlių ir dovanų krautuve, 502 E. Broadway, So. Boston. Telefonas AN 8-0439. Ten gaunamas ir Keleivis.

Dažau ir Taisau

Namais iš lauko ir viduje. Lipdu papėries ir lauko taks. su patalynių remiais. Naudoju tik geriausią medžiagą.
JONAS STARIŠKAS
220 Savin Hill Ave.
Dorchester, Mass.
Tel. CU 5-5854

BALTIC REALTY & INSURANCE AGENCY

Sav. Vyt. Stelmokas
597 East Broadway
So. Boston, Mass. 02127
Tel. 268-6030

Drąsdia namus ir automobilius nuo visokių nelaimių.

Naujas auto draudimo įstatymas yra komplikotas. Draudimui mūsų agentūroje gausite visas informacijas bei patarimus, kaip geriausiai apdrausti.

Jokių problemų neturime ir su mažiausiu draudimo studentų ar studentų automobilių.

Taip pat siūlame namų pirkimo ir pardavimo patarimus.

Todėl, jeigu norėtumėte parduoti ar pirkti nekilnojamąjį turtą, prašome pasikambinti telefonu 268-6030

Niekados niekas nesiskundė, kad buvo per daug mylimas.

L. Tolstojus

DRAUDIMO AGENTŪRA

Atlieka įvairių rūšių draudimus.
Kreiptis šioje adresu:
BRONIS KONTRIM
508 Broadway
So. Boston, Mass. 02127
Tel. AN 5-1761

SAVAITRASTIS

Nepriklausoma LIETUVA

Informuoja skaitytojus apie pasiekimus ir šlovę Lietuvos jvykius, dėdą daug ir įdomių medžiagų ir atvirai pasisako apie visus mūsų visuomeninius bei kultūrinius klausimus. Jame rasite įdomių skaitytojų laiškus, kuriuose kankinami abipusiu pasiskaidymu ir nesąmoningomis klaidomis sukurta problema.

"NEPRIKLAUSOMA LIETUVA" yra draugiškas mūsų šalies lietuvių laikraštis, įskaitant bent tris kartus per mėnesį suomet atvirus kiekvieną nuomonę. Kuris kovoja ir dirba už nepriklausomą Lietuvą.

Metinė prenumerata JAV-se \$3.00

Adresas:

7722 George Street, LaSalle-Montreal, 680, Quebec, CANADA

SLA

SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE

SLA—jau 80 metų tarnauja lietuvių visuomenė ir šimtai jo daugias kaip SEPTYNIS MILIJONUS dolerių nariams.

SLA—didžiausia lietuvių fraternalinė organizacija — duoda gyvybės apdraudą ir draugė nedarui, turi pigi, nes SUSIVIENIJIMAS visada paima o teikia patarnavimus savitarnavę pagalbos pagunda.

SLA—jau turi daugiau, kaip tris dešimtis milijonų kapitalą, tad jo apdraudė tikrai ir saugi. Kiekvienas lietuvis čia gali gauti įvairių rūšių reikalingas apdraudas nuo \$100.00 iki \$100,000.

SLA—jaunimui duoda geresnį draugą. Apdraudė — Edowment Insurance, kad jaunuolis būtų pagras suktojo mokslo studijoms ir gyvenimo pradžia.

SLA—duoda VAIKAMS ir jaunuoliams labai gerą TERM apdraudą: už \$1,000.00 apdraudė tik \$3.00 mokėčio metams.

SLA—AKCIDENTAL2 APDRAUDA padidina viešos amžiaus asmenims rekomenduojama lietuvių klubų ir draugijų nariams. Už \$1,000.00 akcidentals apdraudė mokėstis \$2.00 metams.

SLA—kuopos yra daugumė lietuvių kolonij. Kreipiantis į kuopę veikėjus, ir tie plačiau pasidomės apie susivienijimo darbus.

Gausite spausdintas informacijas, jeigu parašysite:

Lithuanian Alliance of America
897 West 30th Street, New York, N.Y. 10001

UZ VIENĄ DOLERĮ IR

AŠTUONIASDEŠIMT TRIS

CENTUS PER MĖNESĮ

IRENGIAMAS VISIŠKAI

NAUJAS TEXACO ALYVOS

DEGIKLIS (BURNER) KURIS

NEPAPRASTAI SUMAZINS

JUSŲ ŠILDYMO IŠLAIDAS!

NEJUČIOM.

Iš anksto jokio įmokėjimo
išimokėti per 60 mėnesių
Jokių procentų

WHITE FUEL

CORPORATION
900 East First Street, So. Boston, Mass.
Tel.: 268-4500

Dviejų savaitių

EKSKURSIJOS Į LIETUVĄ

Vyksta: gegužės 15 rugpjūčio 7
birželio 5 rugsėjo 4
liepos 3 spalio 2
ir
gruodžio 20

Jungtis prie grupių galima Bostone ir New Yorke

GRUPĖJE DALYVIŲ SKAICIUS RIBOTAS —

NESIVELUOKITE!

Smulkesnių žinių ir registracijos reikalu kreipkitės į

TRANS-ATLANTIC TRAVEL SERVICE

South Boston, Mass. 02127

393 West Broadway, P.O.Box 116

Telefonas: 268-8764

Savininkė: Aldona Adomoniene

Vietinės žinios

Ramovėnų susirinkimas

Veteranų sąjunga "Ramovės" Bostono skyriaus narių metinis susirinkimas šaukiamas vasario 3 d. 4 val. po pietų So. Bostono Lietuvių Pil. d. jos patalpose. Yra svarbių reikalų, todėl visi nariai kviečiami atsilankyti. Po susirinkimo užkandinėje kavutė, pica ir kt.

Valdyba

Ivanauskų sukaktis

Dorchesterį gyveną Veronika ir Adolfas Ivanauskai sausio 27 d. artimųjų tarpe minėjo savo vedybinių gyvenimo 45 metų sukaktį.

Juos sveikino dukterė vienuolė Elena Ivanauskaitė, dukterė Veronika, jos vyras Petras Bizinkauskas ir jų vaikai Petras, Andrius, Marijė, Povilas ir Verutė; sūnus Vytautas, jo žmona Nijolė ir jų vaikai Vytautas, Nijolė, Zigmas ir Vida.

Aplankys redakcijas

Altos skyrius pavedė A. Čaplui ir S. Lusiui aplankyti prieš Vasario 16-ąją Bostono laikraščių redakcijas, informuoti jas, kas mūsų daroma, padėkoti už Simo Kudirkos tragedijos aprašymą ir jos priminimą bei prašyti, kad ir ateityje tos bylos nepamirštų, nes ji nėra baigta. Ta proga redakcijoms bus įteikta Algio Pukšnio knyga "Day of Shame".

M. ir P. Šveikauskai sugrįžo

Prof. dr. Pranas ir dr. Marija Šveikauskai sugrįžo iš Floridos, ten praleidę trumpas atostogas.

Ta proga adv. M. Šveikauskienė Miami lietuvių klubo susirinkime skaitė paskaitą, kaip apsaugoti lietuvių turtą, kad jis nepatektų į sovietų rankas (apie testamentus).

Vasario 16 minėjimas Cambridge, Mass.

Vasario šešioliktosios minėjimas Cambridge, Mass. bus sekmdienį, vasario 10 dieną, 2 val. popiet. Minėjimą ruošia Šv. Mergelės Marijos Nekalto Prasidėjimo lietuvių parapija.

Klebonas kun. Simeonas V. Saulėnas ir asistentas kun. Jonas Klimas pradžioje atlaikys trumpas pamaldas už Lietuvą. Po to parapijos salėje vyks viešas minėjimas. Minėjimui vadovaus Elena Vasyliūnienė. Meninę programą atliks solistas baritonas kun. Vincas Valkavičius. Fortepijonu jį palydės dr. Vytenis Vasyliūnas.

Lietuvių Moterų Draugijos ketvirtoji kuopa, vadovaujama pirmininkės Ancelės Ambrozaitienės, pavaišins kavutę ir sumuštiniais. Bus ir rinkliava Lietuvos laisvinimo darbui paremti.

Vasario 16 minėjime gausiai dalyvaudami ir gausiai aukodami, parodysimės savo rūpestį ir meilę Lietuvai ir suteiksim paramą jos laisvės kovoje.

V.

Kalbės adv. V. Abraitis

Lietuvos nepriklausomybės atstatymo sukakties minėjime Bostone vasario 17 d. kalbės senas visuomenininkas adv. Vytautas Abraitis.

Paragink savo pažįstamus išsirašyti Keleivį. Jo kaina metams \$7.00.

Dar gavome vieną siuntinį

"Saulės šermenų"

Antano Gustaičio satyrinių eilėraščių rinkinio "Saulės šermenų" laida greitai išsios knygos vieną siuntinį, tad norintiems dar yra proga šią knygą įsigyti.

SOUTH BOSTONO LIETUVIŲ PILIEČIŲ KLUBE

penktadieniais, šeštadieniais ir sekmadieniais veikia

LIETUVIŠKA UŽKANDINĖ

NUO 3 VAL. POPIET. IKI 10 VAL. VAKARO

- SKANI LIETUVIŠKA PICA
- VOKISKAS ALUS
- JAUKIAI ĮDEKORUOTOS NAUJOS PATAIPOS
- LIETUVIŠKAS MALONUS PATARNAVIMAS
- TRIJŲ GENERACIJŲ LIETUVIŠKA MUZIKA

šeštadieniais ir sekmadieniais

NUO 12:00 VAL. IKI 3:00 VAL.

LIETUVIŠKI PIETOS

(Išlandėliai, kugelis, dešros, kopūstai ir kt.)

Atsilankykite ir būsite maloniai nustebinti!

S.B.L.P. DRAUGIJOS VADOVYBĖ

IESKOMA

Ieškoma Agotos Viktavičiūtės Lukienės (Lukas), kilusios iš Šunskų parapijos, Marijampolės apskr., atvykusios į Ameriką 1934 ar 1935 metais. Ji pati arba kas apie ją ką žinotų, malonėkite pranešti adresu:

Mrs. Lucy Baker
Allizerville, Box 266
High Falls, N.Y. 12440.

1974 M. KALENDORIUS

Gavome ribotą skaičių Nidos išleisto kasdien nuplėčiama sieninio 1974 metų kalendoriaus su kiekvienai dienai trumpu įdomiu tekstu. Kaina \$3.00.

Gana
nereikalingai eikvoti kurui alyvą
1973
Alyva kuruojama
šilto oro krosnys
Rytinio įrengimas
Namams šildyti
geriausias pasirinkimas
Pilnas įrengimas, įskaitant alyvos burną, pėtyrą, oro filtrą, termostatą, kontrolę ir dujų saugumą su vamzdžiais.
10 metų garantija.
\$495.
Produktai modernios alyvos šildymo naujiena
FORTUNA FUEL Co.
Alyva šildymo namams
470 Adams Street, Quincy, Mass.
Alyvos burnos aptarnavimas, išlaima 21 val. per dieną
Šambūnė — Boston: 438-1204 So. Shore: 773-4949

COSMOS PARCELS

EXPRESS CORP.

144 Milbury St.
WORCESTER, MASS.
Tel. SW 8-2868

Yra giminėle oficiali įstaiga Worcester, turi siūnčias siuntinius tiesiog iš Worcesterio į Lietuvą ir kitas Rusijos valdomas arit. Čia kalbama lietuviškai, patarnaujama greitai ir sąžiningai. Siuntiniai suveina greitai ir tvarkingai.

Čia galima gauti įvairių importuotų ir vietinės gamybos medžiagų ir kitų daiktų, tinkamų Lietuvoje, labai žemomis kainomis.

Vedėja B. Sviklienė

Senas parvirsta ir negirtas.

Flood Square Hardware Co.

Barnabas N. J. ALDANA
628 EAST BROADWAY
SOUTH BOSTON, MASS.
TELEFONAS AN 8-4148
Benjamin Moore Dažai
Popieriaus Sienuose
Stiklas Langams
Visos reikmenys namams
Reikmenys plumbieriams
Visos reikmenys daiktams

TELEFONAS: AN 8-2806

Dr. Jos. J. Denovan

Dr. J. Pašakarnio

OPEDINIS
OPTOMETRISTAS

Valandos:
nuo 9 val. ryto iki 5 val. vak.
Trečiadieniais nepriimama
447 BROADWAY
South Boston, Mass.

Už nosies ne tik jaučius

vedžioja.

Peter Maksvytis

Carpenter & Builder

49 Church Street
M. Milton, Mass.

Atlieku visus patalynų, remonto ir projektavimo darbus ir laiko ir viduje, gyvenamųjų namų ir biurų patalynų, pagal Jūsų reikalavimus. Šuoliu vėduose iki 9 val. vakaro.

Telefonas: 698-0675

TEL. AN 8-2124

Dr. Amelia E. Rodd

(RUDOKIUTE)
OPTOMETRISTAS

Valandos:
nuo 10 ryto iki 6 vakaro
Trečiadieniais — uždara
445 BROADWAY
SOUTH BOSTON, MASS.

Nerasi medžio be lakos, o E. KARDELIENĖS DAINŲ

žmogaus — be ydos.

A. J. NAMAKSY

Real Estate & Insurance

321 Country Club Rd.
Newton Centre, Mass. 02159
Tel. 332-2645

Keleivio administracijoje

galima gauti Lietuvos operos solistės Elžbietos Kardelienės įdainuotų dainų ir arijų plokštelių. Kaina \$6.00. Paštu nesunkinama.

Laisvės Varpas

LIETUVIŲ RADIO
VALANDA

Sekmdieniais 11-12 val.

AM 1,430 KC ir WWEL

Vedėjas PETRAS VIŠCINIS

173 Arthur St., Brockton, Mass. 02402. Tel. 586-7209

ATLAS PARCELS CO.

82 Harrison Street,

Worcester, Mass. 01604

Tel. 798-3347

Tiesiai iš Worcesterio siunčiam įvairius siuntinius į Lietuvą ir kitas Rusijos valdomas plotus. Siuntiniai sudaromi iš vietinės gamybos medžiagų, apavų, maisto ir pramonės gaminių. Turime vietoje įvairių vietinės gamybos ir importuotų prekių iš kitų kraštų visai žemomis kainomis. Be to, siunčiame maistą, pinigus ir galite užsakyti jų gamybos prekes. Čia sumokėsite pinigus, o giminaičiai vietoje galės pasirinkti užsakyti prekes.

Taipogi tarpininkaujame per tam tikras įstaigas atskirai giminės čia pas save į svečius ar nuolatiniams apgyvenimui. Patarnavimas atliekamas greitai ir sąžiningai. Atsilankę jį tikimės. Vedėjas A. Schyrinai

COSMOS PARCELS

EXPRESS CORP.

AND

TRAVEL INFORMATION

ĮVAIRIAUSIAS DOVANAS

siunčia betarpiškai

IS BOSTONO Į LIETUVĄ

ir kitas Rusijos okupuotas kraštus

Pristatymas greitas ir

garantuotas

Prekės parduodamos nu-

mintomis kainomis.

Galima užsisakyti rublių

certifikatus, automobilius,

šaldytuvus ir pan.

Atidaryta darbo dienomis

nuo 9 val. ryto iki 5 val. vak.

o šeštadieniais

nuo 8 val. ryto iki 2 val. p.p.

Kitomis valandomis pagal

susitarimą telefonu.

389 W. Broadway

So. Boston, Mass. 02127

Tel. 268-0068

Knyga yra geriausias žmogaus draugas

R The Apothecary

LIETUVIŠKA TIKRA VAISTINĖ

Parduodame tikrai vaistus, išpildome gydytojų receptus ir turime visus gatavus vaistus.

Jei reik vaistų — eikite į lietuvišką vaistinę.

Sav. Emanuel L. Rosengard, B. S., Reg. Pharm.

882 a W. Broadway, tarp E ir F gatvių, SO. BOSTON.

Telefonas AN 8-6020

Nuo 9 val. ryto iki 8 val. v., išskyrus šventadienius ir sek.

M & T OIL CO., Inc.

641 E Broadway So. Boston, Mass. 02127

- ☐ Krosnies aptarnavimas
- ☐ Automatinis įpilimas
- ☐ Patogios mokėjimo sąlygos
- ☐ Pilnas šildymo įrengimas

Skambinkite

268-4662

South Boston Savings Bank

ALFRED W. ARCHIBALD, PREZIDENTAS

460 West Broadway, South Boston, Mass. 02127

Skambinkite 268-2500

Bankas atidarytas nuo pirmadienio iki penktadienio nuo 9 val. ryto iki 3:30 val. po pietų.

ATIDARYTAS NAUJAS SKYRIUS

740 Gallivan Boulevard, Dorchester, Mass. 02122

Skambinkite 825-9090

Jis atidarytas nuo pirmadienio iki penktadienio nuo 10:30 val. ryto iki 5:30 val. vakaro. ŠEŠTADIENIAIS — nuo 9 val. ryto iki 12 val. dienos.

DABAR

už mažesnius kaip \$1,000 dviejų metų įspėjimo indėlius moka 6% (iš tikrųjų tos rūšies indėliai duoda 6.27% pelno)

už visus kitus indėlius moka

5 1/4 %

Nuo įdėjimo dienos — Kas mėnuo priskaitomi nuodimėliai — Pilnas draudimas Bankas veikia 109-tuosius metus.

Šio banko direktorių taryboje yra adv. J. Grigalius.

Reikale su tarnautojais galima susikalbėti ir lietuviškai. Turimas (Aseta) yra virš \$274,000,000

Trans-Atlantic Travel Service

DAUGIAUSIA PATYRUSI LIETUVIŠKA TURIZMO ĮSTAIGA

Norintiems keliauti į Europą, Pietų Ameriką, Australiją ar į bet kurį kitą pasaulio kontinentą, praleisti atostogas Floridoje, saulėtose salose kaip Havajuose, Karibuose, Bermudoje, aplankyti giminės Lietuvoje ar juos pasikviesti į svečius — geriausiai ir greičiausiai patarnaus TRANS - ATLANTIC TRAVEL SERVICE, čia visų lėktuvų bilietai (International and Domestic Air Tickets) išrašomi belaukiant — be jokio papildomo mokesčio.

Siunčiant pinigus ir siuntinius į Lietuvą ar perkant prekes tiems siuntiniams (skryties, męztinius, įvairias medžiagas), sąžiningiausiai patarnauja

Globe Parcel Service, Inc.

Rublių certifikatus, automobilius, motociklus šaldytuvus ir kitus rusiškų prekių užsakymus siųskite savo giminėms tik per

Trans-Atlantic Trading Co

(PODAROGIFTS INC. SKYRIUS BOSTONE)

Darbo valandos: — — — — 9-5

Ketvirtadieniais 9-6

Šeštadieniais uždaryta

393 West Broadway

So. Boston, Mass. 02127

Telefonas: 268-8764

Visų skyrių vedėja Aldona Adomonis